

zaprede; to se zgodi v avgustu ali septembru. V ta namen odbere na kamnu ali rastlini kar je moči pripravno mesto, kjer je tok vode ne more toliko iznemirjati, in tu sprede trdo hišico, v katerej buba jeseni počaka in zimo prespi. Zapredek ta je kakor kakov naprstek, ki je zgoraj odprt, dočim je z dolenjo stranjo pritrjen. V zapredku se ličinka še jedenkrat izsleče, in potem je buba gotova, pa se v zapredku ne miče in ne hrani, temveč kot v mrtvilu zimo prespi. Kedar spomladi v aprilu začne solnce prigravati, prileze iz zapredka gotova muha. Čim se jej na solncu posuši životek in raztegne krila, zleti koj, da poišče tovaršic, s katerimi hoče odleteti na krvavo delo. Enega leta jih je cele roje, drugega leta jih ni toliko. Kedar je poletje deževno, da se potoki niso presušili, potem pa mehka zima in toplo poletje, takrat je muh, da vse pleše. Kedar pa se po letu potoki posuše, in potem spomladi pritisne hladno deževje in mraz, ali celo sneg, potem je malo zalege. Domačini pripovedajo, da se pod konec maja in na početku junija pojavijo po dva, tri nova pokolenja. Res je, da v tem času prihajajo novi roji, ali to so vedno tiste muhe, katere so se že prešlega leta rodile, pa so se v razvoju zakasnile. Ti poznejši roji so vselej slabejši, pa zato tudi manj škode napravljajo.

(Dalje prihodnjič.)

Narodno-gospodarske reči.

Trgovinska in obrtniška zbornica.

C. kr. generalna direkcija avstrijskih državnih železnic je trgovski in obrtniški zbornici naznanila naslednje:

Društvo potujočih avstro-ogerskih kupčevalcev na Dunaji je prosilo, da bi c. kr. generalna direkcija avstrijskih državnih železnic dovolila, da bi se v bodoče smeje firme zaznamenovati na notranji strani vzorčnih kovčegov in sicer zaradi kupčijske tajnosti, ki je potrebna v trgovskem prometu.

Tej želji ni mogoče ustreči, ker je obstoječa naredba neogibno potrebna zaradi natančne kontrole in zato da je soglasje z legitimacijskimi kartami na mah razvidno. Pač pa se dovoljuje, da sme na vnanji strani kovčegovi napisana firma, s katero se razumeva celo ime, a ne samo kako znamenje, pokrita biti s kakim lahko privzdignim zatikom, priklopkom ali enakimi rečmi.

Nadalje se naznanja, da mora pristojna trgovska in obrtniška zbornica vselej potrditi legitimacijo, in vsled tega vzorčni kovčegi tujezemskih kupčijskih potovalcev nimajo prevoznih polajšil, zato se tudi ne smejo dati takim potovalcem legitimacijske karte.

VIII. Gospod zbornični svetnik, Vaso Petričič, poroča o dopisu trgovske in obrtniške zbornice v Opavi zarad obligatorične vpeljave trgovskih razsodišč. Ta zbornica je z ozirom na to, da je ob sedanjem civilno-

pravnem postopanju jako težavuo dognati pravdo svojo, in ker občinstvo vedno bolj in bolj zahteva, da se ta neprilika novodebnemu prometu primerno odpravi, sprožila misel, da bi se napravila trgovska razsodišča za trgovske pravde do 1000 gld. av. velj. po mestih, ki štejejo po 5 ali več tisoč prebivalcev.

Nedostatke in neugodnosti sedanjega postopanja v trgovinskih rečeh je Opavska zbornica razložila v svojem dopisu, načrtala in pojasnila glavna vodila zakonu o trgovskih razsodiščih ter prosila, naj zbornica blagovoli podpirati težnje za ustanovitev trgovskih razsodišč. Tem potom je lahko doseči hitrejše in cenejše sodstvo, za to je sprožena misel Opavske zbornice ozira in podpore vredna.

Ker je torej nujno potrebno, da se izda tak zakon, predlaga poročevalec v odsekovem imenu: Častita zbornica naj se pridruži težnjam Opavske zbornice za napravo trgovskih razsodišč.

Gospod zbornični svetnik Fran Omersa podpira odsekov predlog in pristavlja, naj bi se trgovska razsodišča tako vredila, da bi veljala za vse protokolirane tvrdke.

Gospod zbornični svetnik, Karol Luckmann, je pa mnenja, naj bi se izrekla zbornica za to, da se taka razsodišča napravijo v tistih mestih, katera štejejo vsaj tisoč prebivalcev.

Gospod zbornični svetnik, Anton Klein, vpraša, ali bodo ta razsodišča veljala tudi za obrtnike.

Gospod poročevalec Vaso Petričič ne ugovarja, da bi se trgovska razsodišča ne razširila in tedaj tudi ustanovila tam, kjer je manj prebivalcev, kakor 5000, omenja, da bodo ta veljala tudi za one obrtnike, kateri se po zakonu prištevajo k trgovcem, ali prevdariti je pa treba tudi to, da se trgovska razsodišča morejo vender le v tistih krajih ustanoviti, kjer je zadostno število trgovcev. Z ozirom na to nasvetuje, naj zbornica pritrdi predlogu odsekovem in dostavi še to, naj bi razsodišča tudi v mestih napravila, katera štejejo manj kakor 5000 prebivalcev, ako je z ozirom na število trgovcev mogoče. — Ta predlog se sprejme.

IX. Gospod zbornični svetnik, Karol Luckmann poroča o dopisu deželnega kulturnega sveta nadvojvodine Gornjeavstrijske, da se odpravijo neprilichnosti zakona o pristojbinskih polajšilih, kadar se kak novčni dolg preobrne. Ta kulturni svet je visokemu c. kr. finančnemu ministerstvu izročil vlogo, v kateri kaže na oškodbo manj imovitih zemljiških posestnikov, provzročeno z zakonom o konvertovanji z dne 9. marcija 1889. l., drž. zak. št. 30, ter prosi, da bi se zaradi odprave teh neprilik kar najbrže mogoče predložil zakon, da imajo stranke pravico do pristojbinskih polajšil, določenih v zakonu z dne 9. marcija 1889. l., drž. zak. št. 30, ob konvertovanji ali premeni novčnih dolgov tudi tedaj, kadar vzprejmo hipotekarni zajem zaradi premene katerega hipotekarnega dolga tudi pri kakšnih drugih nego

v odstavku 1. § 2. tega zakona imenovanih pravnih osebah. Tudi se bode po obeh zbornicah državnega zbora visoka vlada naprosila, da kolikor mogoče hitro predloži načrt takega zakona in ga spravi na parlamentarno razpravo ter mu kar najhitreje pridobi zakonito moč.

Glede na veliko važnost takove izpremembe navedenega zakona za zemljiške posestnike sploh, sosebno za male in s hipotekami obremenjene, ter oziraje se na to, da bode skupno potezanje bistveno pripomoglo do uspeha, prosil je deželni kulturni svet, da častita zbornica blagovoli podpirati njegove težnje.

Odsek pritrjuje tej prošnji in predlaga: Častita zbornica naj pritrdi predlogu Gornjeavstrijskega deželnega kulturnega sveta in podpira omenjene peticije pri visokem c. kr. finančnem ministerstvu in obeh visokih zbornicah državnega zbora. — Predlog se je sprejel.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Volitve v državni zbor. Ta ponedeljek so volile kmečke občine na Dolenjem Avstrijskem, na Solnograškem, Češkem, Moravskem, v Galiciji in v Bukovini, svoje državne poslance in sicer so volili na Dolenjem Avstrijskem 8, na Solnograškem 2, na Češkem 30, na Moravskem 11, v Galiciji 27 in v Bukovini 3 poslance. Tudi so volile ta dan mesta Gorenjeavstrijska 6 poslancev in Trst 1 poslanca.

Izvoljeni so: Na Češkem 17 Mladočehov, 1 Staročeh in 10 Nemcev. (Staročehi so izgubili 11 sedežev, Nemci pridobili 1.) Na Moravskem: 6 Staročehov, 2 Nemca, 1 nemški nacijonalec in 1 pristaš kmečke stranke (nemške). (Staročehi so izgubili 1 sedež, ki ga je pridobila nemška stranka, Nemci pa 1, ki so ga priborili nemški nacijonalci.) Izvoljen je tudi minister Pražak. V Galiciji: 18 Poljakov in 7 Rusinov. Poljaki so izgubili 3 poslanstva. Izvoljen je tudi voditelj Rusinov dr. Romanczuk. Na Gorenjem Avstrijskem: V kmečkih občinah je izvoljenih dosedanjih 6 in eden novi poslanec, vsi konservativci — v mestih: 6 dosedanjih nemških liberalcev. Na Solnograškem: Lienbacher in dr. Fuchs. V Bukovini: Prejšnja poslanca baron Hormuzaki in Lupul, na novo deželnega glavarja namestnika prof. dr. Wolan, rusinec. Na Dolenjem Avstrijskem so v občinah levičarji izgubili vse mandate. Na Kranjskem so bili včeraj izvoljeni soglasno Hohenwart, Klun in Pfeifer, Povše z 92 glasovi (Golja je dobil 51 glasov) Ferjančič s 111 glasovi (Windischgrätz 48.)

Na Češkem so bili v čeških kmečkih občinah izvoljeni naslednji Mladočehi: dr. Purkhardt z 204 glasovi, dr. Pacák s 319, dr. Brzorad s 219, Formanek s 282, dr. Kramář s 371, kmetijske šole vodja Tekly z 290, profesor Tilšer s 413, Doležal s 367, dr. Dvořák s 269, dr. Dyk s 374, dr. Vašatý s 338, Veselý z 273, pisatelj

Adámek s 313, dr. Grégr s 441, Čestmír Lang s 302, dr. Lang z 228, Krumbholz s 324 glasovi. — V nemških kmečkih občinah je bil izvoljen princ Karol Schwarzenberg z 215 glasovi in 12. Nemcev.

Na Moravskem so bili v kmečkih občinah izvoljeni naslednji Staročehi: dr. Helcelet s 341 glasovi, minister dr. Pražák z 284, dr. Mezník s 315, Svozil z 236, Hoch z 204, Weber z 201 in Rozkošný s 338 glasovi. Nemci so izvoljeni 4. V Šleziji je bil v kmečkih občinah izvoljen baron Rolsberg s 141 glasovi, njegov protikandidat Türk, kateri sam o sebi misli, da vse razume, je pa propadel.

— Državnozbornske volitve. Jutri dne 5. t. m. volila bodo na Kranjskem mesta in trgi svoje poslance v državni zbor. Za deželno glavno mesto Ljubljano priporoča, kakor smo uže v zadnjem listu javili centralni volilni odbor na podlogi enoglasnega sklepa obilo obiskanega shoda volilcev, gospoda deželnega glavarja dr. Josipa Poklukarja in za dolenska mesta pa c. kr. profesorja Frana Šukljeta. Ker so se volilci deloma na javnih shodih, deloma pa po svojih zaupnih možeh izrekli, da so si za kandidata izbrali omenjena zaslužna moža, smo preverjeni, da bodeta jutri tudi izvoljena. Ker so bili dne 3. marca v kmečkih občinah naše dežele vsi od centralnega volilnega odbora na podlogi zanesljivih poročil zaupnih mož priporočani kandidatje za državne poslance izvoljeni in ker so vsi ti za blagor naroda vneti možje, lahko trdimo, da bode tudi vsak po svoji moči skrbel za to, da upraviči zaupanje, katero so mu naši volilci izkazali s tem, so ga izvolili v najvažnejši zastop naše Avstrije. — Za volilno skupino gorenjskih in notranjskih mest in trgov, katero je bil doslej v državnem zboru zastopal deželni glavar gospod dr. Poklukar, pa centralni volilni odbor ni mogel ne enega ne drugega kandidata priporočati, to pa le zaradi tega, ker oni, kateri so za gosp. Antona pl. Globočnika, c. kr. vladnega svetnika v pokoji v Ljubljani, trde da je večino glasov zanj in oni pa, ki so se izrekli za gosp. dr. Danilo Majarona, mestnega odbornika, odvetniškega koncipijenta in vrednika pravniškega lista „Pravnik“ v Ljubljani, trde, da bode ta dobil večino glasov. Volilnemu odboru pa na podlogi došlih poročil ni bilo mogoče razsoditi, katera stranka ima prav in ker obe lva kandidata kandidujeta na podlogi sklepov vseh slovenskih poslancev z dne 2. oktobra 1890, izrekel se je odbor, da prepušča razsodbo volilcem.

— Državnozbornske volitve v Istri. Istro zastopajo v državnem zboru štirje poslanci. Do zdaj je bil iz Istre en sam Slovan dr. Vitežič, v državnem zboru. Pri sedanjih državnozbornskih volitvah posrečilo se bode pa Hrvatom in Slovencem, da spravijo dva Slovane v državni zbor. Ta zmaga je velikega pomena za Istro in najveselejša pojava v sedanji državnozbornski borbi, kateri bi bila slična le zmaga koroških Slovencev, ako bi se uresničila.